Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Esteban Mundiñano Fernandez
Xakonan Juanena

Etxarri Aranatz, Nafarroa (1929)

Aurkibidea

Biografia

Bere emaztea Maria Luisa Flores Mendinueta zen eta duela hiru urte hil zen. Bederatzi urte dituenetik bizi da gaur egungo etxean. Zurezko tresnak egiten ditu: txokolaterak, karrakak... Nekazariak izan dira etxean.

Zintak

ETX-020

- **Proiektua**: Etxarri-Aranazko ahozko ondarea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Labrit Multimedia
- **Data**: 2011-09-13
- **Iraupena**: 62 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Labrit Multimedia

ETX-021

- **Proiektua**: Etxarri-Aranazko ahozko ondarea

- **Elkarrizketatzailea(k)**: Labrit Multimedia
- **Data**: 2011-09-13
- **Iraupena**: 35 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Labrit Multimedia

Pasarteak

1. Bere aurkezpena

- **Erref**: ETX-020/002
- **Iraupena**: 0:01:16. **Hasi**: 00:00:20. **Bukatu**: 00:01:36
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Esteban Mundiñano Fernandez 1929ko otsailaren 8an jaio zen. Bere emaztea Maria Luisa Flores Mendinueta zen eta duela hiru urte hil zen. Bederatzi urte dituenetik bizi da gaur egungo etxean. Etxeak Txakonanak izena du.

2. Egurrezko tresnak

- **Erref**: ETX-020/003
- **Iraupena**: 0:02:01. **Hasi**: 00:01:36. **Bukatu**: 00:03:37
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Artisauak
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:
Egurrezko tresnak egiten ditu (txokolaterak, aizkorak...). Pagoen egurra erabiltzen du, ilberrikoak. Ezpela ere erabiltzen du sukaldeko tresnak egiteko. Erabiltzen dituen tresnak ere aipatzen ditu.

3. Karrakak

- **Erref**: ETX-020/004
- **Iraupena**: 0:01:27. **Hasi**: 00:03:37. **Bukatu**: 00:05:04
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Aste Santua
- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Artisauak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
Karrakak egiten ditu egurrarekin. Lehenago elizara eramaten zituzten karrakak, eta jotzen aritzen ziren Aste Santuan. Orain ez dira jotzen.

4. Apaiza

- **Erref**: ETX-020/005
- **Iraupena**: 0:01:06. **Hasi**: 00:05:04. **Bukatu**: 00:06:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:
Bera gaztea zenean Don Juan zen Etxarriko apaiza. Oraingo apaizak baina gaiztoagoak ziren orduan. Jo egiten zieten dotrinara joaten ez baziren.

5. Maisua

- **Erref**: ETX-020/006
- **Iraupena**: 0:00:59. **Hasi**: 00:06:10. **Bukatu**: 00:07:09
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorrak

Laburpena:
Maisuak ere eskuan jotzen zien. Orduan ez ziren eskolara asko joaten, beti bazegoen lana egiteko soroan.

6. Soroko lanak

- **Erref**: ETX-020/007
- **Iraupena**: 0:00:29. **Hasi**: 00:07:09. **Bukatu**: 00:07:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Soroko lanak nola egiten zituzten kontatzen du.

7. Errotak

- **Erref**: ETX-020/008
- **Iraupena**: 0:02:09. **Hasi**: 00:07:38. **Bukatu**: 00:09:47
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:
Orduan miseria handia zegoen. Arbizuko errotara joaten ziren gariarekin. Han Castejon egoten zen garaia egiten. Garai hartan, bertako errotak itxita egoten ziren, eta Urdiainera edo Lakuntzara eta Atauneraino ere joaten ziren errotara gurdiarekin. Gurdia zibilak ez zituen sekula harrapatu.

8. Ogia eta taloa

- **Erref**: ETX-020/009
- **Iraupena**: 0:00:31. **Hasi**: 00:09:47. **Bukatu**: 00:10:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:
Ogia amak egiten zuen etxean. Lau edo zortzi egunetarako egiten zen ogia. Ogia ez zegoenean taloa jaten zuten.

9. Ahuntzain

- **Erref**: ETX-020/010
- **Iraupena**: 0:01:35. **Hasi**: 00:10:18. **Bukatu**: 00:11:53
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Artzaintza

Laburpena:
15 urterekin ahuntzak zaintzen ibili zen Esteban. 20.000 pezeta ere ez zituen irabazten urte osoan. Bi talo jaten zituen urdai pixka batekin. Herrian zehar korneta jotzen zuen jendeak ahuntzak ateratzeko, eta berak eramaten zituen mendira.

10. Eguneroko jana

- **Erref**: ETX-020/011
- **Iraupena**: 0:00:48. **Hasi**: 00:11:53. **Bukatu**: 00:12:41
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Egunerokotasunean urdai pixka bat, babarrunak, patatak... jaten zituzten. Olio gutxi zegoen, eta manteka eta seboa erabiltzen zuten.

11. Beheko sua

- **Erref**: ETX-020/012
- **Iraupena**: 0:00:40. **Hasi**: 00:12:41. **Bukatu**: 00:13:21
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:
Amak prestatzen zuen janaria beheko suan.

12. Soroko jana

- **Erref**: ETX-020/013
- **Iraupena**: 0:00:37. **Hasi**: 00:13:21. **Bukatu**: 00:13:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:
Sorora jana emakumeek eramaten zieten, amak edo arrebak. Han bertan bazkaltzen zuten itzaletan.

13. Lurra lantzeko tresnak

- **Erref**: ETX-020/014
- **Iraupena**: 0:01:31. **Hasi**: 00:13:58. **Bukatu**: 00:15:29
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:
Lurra nola prestatzen zuten azaltzen du, eta erabiltzen zituzten tresnak.

14. Ongarria

- **Erref**: ETX-020/015
- **Iraupena**: 0:00:43. **Hasi**: 00:15:29. **Bukatu**: 00:16:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Natura » Meteorologia

Laburpena:
Ongarria gehien bat udaberrian botatzen zuten, eta neguan ere. Artoa, erremolatxa... ereiten zuten. Ilberrian ereiten zuten beti.

15. Ilargia (ilberria)

- **Erref**: ETX-020/016
- **Iraupena**: 0:00:35. **Hasi**: 00:16:12. **Bukatu**: 00:16:47
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Meteorologia

Laburpena:
Dena ilberrian egiten zuten, hobe izaten zen. Egurra ere ilberrian ekartzen zuten, hobeto erretzen zelako.

16. Egur loteak

- **Erref**: ETX-020/017
- **Iraupena**: 0:01:21. **Hasi**: 00:16:47. **Bukatu**: 00:18:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:
Egurra loteetan banatzen zen. 4 edo 5 pezeta ordaintzen zuten. Orduan egur lehorra edonondik ekartzen zuten, librea zen. Egur asko erabiltzen zuten. Orduan ez zegoen motozerrarik, aizkora eta trontza erabiltzen zituzten. Motozerrak hasi zirenean, berak 33 urte inguru edukiko zituen.

17. RENFErako lanean

- **Erref**: ETX-020/018
- **Iraupena**: 0:00:40. **Hasi**: 00:18:08. **Bukatu**: 00:18:48
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Arotzak

Laburpena:
RENFErako lanean egon zen trabesak egiten. Lehenago trabesak basoak egiten ziren, baina berak ez du ezagutu, bere garaian zerrategian egiten ziren.

18. Zerrategia

- **Erref**: ETX-020/019
- **Iraupena**: 0:00:45. **Hasi**: 00:18:48. **Bukatu**: 00:19:33
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua

Laburpena:
Etxarrin zerrategi bat zegoen. Hiru edo lau sozio ziren, eta, gero, haserretu egin ziren.

19. Egurraren negozioa

- **Erref**: ETX-020/020
- **Iraupena**: 0:01:46. **Hasi**: 00:19:33. **Bukatu**: 00:21:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Herria, azpiegitura » Garraioak

Laburpena:
Basoko egur tonak 1.000 pezeta balio zuen eta 4.500 pezetatan saltzen zuten.

Materiala batez ere Valentzian saltzen zuten. Kamioietan eta trenean eramaten zen materiala haraino.

20. Egurra basotik zerrategietara

- **Erref**: ETX-020/021
- **Iraupena**: 0:00:52. **Hasi**: 00:21:19. **Bukatu**: 00:22:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:
Egurra gurdian jaisten zuten basotik zerrategiraino. 6 edo 7 pezeta irabazten zuten egunean.

21. Tresnen izenak

- **Erref**: ETX-020/022
- **Iraupena**: 0:01:38. **Hasi**: 00:22:11. **Bukatu**: 00:23:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:
Idien eta gurdien inguruko tresnen izen batzuk aipatzen ditu. Gurdiak 10 txarrantxa zituen.

22. Haurretako jokoak

- **Erref**: ETX-020/023
- **Iraupena**: 0:00:51. **Hasi**: 00:23:49. **Bukatu**: 00:24:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Haurra zenean kolunpioetan jolasten ibiltzen ziren.

23. Txondorrak

- **Erref**: ETX-020/024
- **Iraupena**: 0:02:05. **Hasi**: 00:24:40. **Bukatu**: 00:26:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Ikazkinak eta txondorrak

Laburpena:
Batzuk txondorrak egiten aritzen ziren. Ikatza egiten zuten. Ikatza gauean atera behar zen. Goizeko ordu-bietan botila bat ardo hartu eta ikatza egitera joaten ziren. Txaboletan egiten zuten lo eta nolakoak ziren azaltzen du.

24. Arrantxo-nagusia

- **Erref**: ETX-020/025
- **Iraupena**: 0:00:16. **Hasi**: 00:26:45. **Bukatu**: 00:27:01
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:
Arrantxo-nagusia mutil gazte bat izaten zen, baina ez zuen fundamenturik. Edadekoa hobea zen.

25. Basoko jana

- **Erref**: ETX-020/026
- **Iraupena**: 0:00:35. **Hasi**: 00:27:01. **Bukatu**: 00:27:36
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Garai haietan basoan babak jaten zituzten gosaltzeko eta bazkaltzeko. Afaltzeko patata pixka bat. Ogia eta ardoa ere izaten zuten, baina beste ezer ez.

26. Basoko lana eta sereno lana

- **Erref**: ETX-020/027
- **Iraupena**: 0:00:48. **Hasi**: 00:27:36. **Bukatu**: 00:28:24
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Udal langileak
- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua

Laburpena:
Lau edo bost hilabete egoten ziren herrira bueltatu gabe basoan. 40 urtera arte egon da basoan lanean, ondoren udaletxean eta diputazioan egon zen lanean sereno lanetan.

27. Argazkia I

- **Erref**: ETX-020/029
- **Iraupena**: 0:00:26. **Hasi**: 00:29:33. **Bukatu**: 00:29:59
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen

Laburpena:
Argazki bat grabatzen du.

28. Larraina

- **Erref**: ETX-020/031
- **Iraupena**: 0:00:34. **Hasi**: 00:42:21. **Bukatu**: 00:42:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:
Larrainean zebiltzanean batzuetan tormentak harrapatzen zituen. Garia eta dena bustitzen zen. Eguraldi onarekin ongi ibiltzen ziren, baina eguraldi txarrarekin miseria bat zen.

29. Serenoa

- **Erref**: ETX-020/032
- **Iraupena**: 0:02:39. **Hasi**: 00:42:55. **Bukatu**: 00:45:34
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Udal langileak

Laburpena:
Esteban serenoa izan zen bost urtez. Garai hartan Etxarrin maltzurkeria handia zegoen. Lekunberritik guardia zibila joaten zitzaion goizeko 3etan herria nola zegoen ikustera. Beldurra pasatzen zuen gauetan; behin etxeraino jarraitu zioten eta azkenean lana utzi egin zuen. Gaur egun jornala diputaziotik jasotzen du eta ongi bizi da.

30. Belarreko lana

- **Erref**: ETX-020/033
- **Iraupena**: 0:02:10. **Hasi**: 00:45:34. **Bukatu**: 00:47:44
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa

Laburpena:
Belarretan metak egiten zituzten, eta etxera urtarrila aldera ekartzen zuten. Segan aritzen zen etxerako, eta kanporako belarra eta garia mozten. Segak ongi prestatu behar ziren, eta oso gustura ibiltzen zen bera.

31. Aizkorak zorrozten

- **Erref**: ETX-020/034
- **Iraupena**: 0:00:41. **Hasi**: 00:47:44. **Bukatu**: 00:48:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:
Estebanek aizkorak zorrozten zituen. Gaur egun oraindik norbaitek eramaten dio aizkora etxera zorrozteko.

32. Isatsak

- **Erref**: ETX-020/035
- **Iraupena**: 0:01:41. **Hasi**: 00:48:25. **Bukatu**: 00:50:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Artisauak

Laburpena:
Isatsak egiteko ilerra emearena izan behar da, arrarena ez. Kateekin eta iltzeekin lotzen zituen. Isats asko egin ditu, eta gehienak debalde ematen zituen.

33. Minbreak eta izariak

- **Erref**: ETX-020/037
- **Iraupena**: 0:01:04. **Hasi**: 00:50:10. **Bukatu**: 00:51:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:
Minbreak eta izariak kateekin lotzen zituen. Nola egiten zuen azaltzen du. Haiek atariak garbitzeko erabiltzen ziren gehien bat.

34. "Ile-bilurre"

- **Erref**: ETX-020/038
- **Iraupena**: 0:00:47. **Hasi**: 00:51:14. **Bukatu**: 00:52:01
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa

Laburpena:
"Ile-bilurre" babarrunak jotzeko erabiltzen ziren. Nolakoak ziren azaltzen du.

35. "Eskoriek"

- **Erref**: ETX-020/039
- **Iraupena**: 0:00:52. **Hasi**: 00:52:01. **Bukatu**: 00:52:53
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:
Babarrunen kaskalak biltzeko “eskoriek” erabiltzen ziren.

36. Txitxirioak

- **Erref**: ETX-020/040
- **Iraupena**: 0:00:29. **Hasi**: 00:52:53. **Bukatu**: 00:53:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa

Laburpena:
Etxarrin ez ziren txitxirioak ereiten, Arbizun bai. Etxarrin batez ere babak eta babarrunak ereiten ziren.

37. Artoa

- **Erref**: ETX-020/041
- **Iraupena**: 0:00:56. **Hasi**: 00:53:22. **Bukatu**: 00:54:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserria » Baserriko lanak » Artoa

Laburpena:
Arto asko biltzen zuten orduan. Urrian biltzen zen, eta, gero, garia ereiten zen. Lan asko egiten zuten soroan, hotz handia egiten zuen, eta han bertan bazkaltzen zuten.

38. Haizeen izenak

- **Erref**: ETX-020/042
- **Iraupena**: 0:00:58. **Hasi**: 00:54:18. **Bukatu**: 00:55:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Meteorologia

Laburpena:
Norte haizea, eguzki haizea, San Miguel haizea... Nortea zen txarrena.

39. Ordua jakiteko eguzkiari begiratzen zioten

- **Erref**: ETX-020/043
- **Iraupena**: 0:00:46. **Hasi**: 00:55:16. **Bukatu**: 00:56:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Meteorologia

Laburpena:
Ordua jakiteko ez zuten erlojurik. Eguzkiarekin jakiten zuten zein ordu zen gutxi gorabehera.

40. Dirua

- **Erref**: ETX-020/044
- **Iraupena**: 0:01:57. **Hasi**: 00:56:02. **Bukatu**: 00:57:59
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Txanponak, diru-kontuak

Laburpena:
Baleekin ordaintzen zuten orduan, kartoizkoak ziren. Gero zortzikoak, laukoak... dirua aldatu egin zen.

41. Neurriak

- **Erref**: ETX-020/045
- **Iraupena**: 0:01:43. **Hasi**: 00:57:59. **Bukatu**: 00:59:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Artoa
- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:
Errebua eta errebu erdia erabiltzen zuten. Neurtzeko kaxa batzuk dira. Garia eta artoa, adibidez, horrela neurtzen ziren.

42. Onddoak

- **Erref**: ETX-020/046
- **Iraupena**: 0:02:23. **Hasi**: 00:59:42. **Bukatu**: 01:02:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendiko bilketak

Laburpena:
Onddo asko ekartzen zituen lehenago Estebanek. Traktorearekin joaten zen eta esportak bete eta etxera itzultzen zen. Frantses euskaldunei saltzen zizkieten, asko etortzen ziren.

43. Ehiza eta arrantza

- **Erref**: ETX-020/047
- **Iraupena**: 0:00:27. **Hasi**: 01:02:05. **Bukatu**: 01:02:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza

Laburpena:
Esteban ez da sekula ehizan edo arrantzan ibili.

44. Errekan bainatzen

- **Erref**: ETX-020/048
- **Iraupena**: 0:00:25. **Hasi**: 01:02:32. **Bukatu**: 01:02:57
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekak eta uretako jolasak

Laburpena:
Haurra zenean, 12-13 urterekin, errekan ibiltzen ziren bainatzen. Neskak ere ibiltzen ziren.

45. Urteberri eguna

- **Erref**: ETX-021/002
- **Iraupena**: 0:00:32. **Hasi**: 00:00:03. **Bukatu**: 00:00:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:
Gaztetan, urtezaharrean kafetxo bat hartzen zuten, eta urteberria ere ospatzen zuten, parranda pixka bat egiten zuten lagunekin.

46. Errege eguna eta Belen eguna

- **Erref**: ETX-021/003
- **Iraupena**: 0:00:53. **Hasi**: 00:00:35. **Bukatu**: 00:01:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak

Laburpena:
Errege egunean haurretan opariak uzten zizkieten. Amak zurrakapotea egiten zuen sagar eta piku batzuekin. Belen eguna Gabon gaua da (abenduaren 24a).

47. Kintoak

- **Erref**: ETX-021/004
- **Iraupena**: 0:00:12. **Hasi**: 00:01:28. **Bukatu**: 00:01:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:
Kintoak soldaduskara joatean egiten ziren.

48. Sorgin afaria

- **Erref**: ETX-021/005
- **Iraupena**: 0:00:23. **Hasi**: 00:01:40. **Bukatu**: 00:02:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
Emakumeek Sorgin afaria egiten zuten Belen gauean, eta, gero, gaueko 12etako mezara joaten ziren.

49. Santa Ageda

- **Erref**: ETX-021/006
- **Iraupena**: 0:00:13. **Hasi**: 00:02:03. **Bukatu**: 00:02:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Santa Ageda

Laburpena:
Santa Ageda Etxarrin ez zen ospatzen. Gehiago Altsasun izaten zen.

50. "Txatarrak"

- **Erref**: ETX-021/007
- **Iraupena**: 0:01:02. **Hasi**: 00:02:16. **Bukatu**: 00:03:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Inauteriak

Laburpena:
"Txatarrak" gazteen atzetik korrika ibiltzen ziren. Gero, suspenditu egin ziren. Blusa zahar batzuekin janzten ziren, eta buruan "pasamontañasa". Erratz bat edo makil bat hartu eta jendeari jotzen ibiltzen ziren.

51. Garizuma

- **Erref**: ETX-021/008
- **Iraupena**: 0:01:09. **Hasi**: 00:03:18. **Bukatu**: 00:04:27
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Garizuma eta Errauts Eguna
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:
Garizuman ez zegoen musikarik plazan. Mutilak ateratzen ziren akordeoiarekin, baina apaizak ez zien uzten.

52. Aste Santua

- **Erref**: ETX-021/009
- **Iraupena**: 0:00:28. **Hasi**: 00:04:27. **Bukatu**: 00:04:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Aste Santua

Laburpena:
Aste Santuan jendea elizara joaten zen. Bijilia ere egiten zen.

53. Corpus Eguna

- **Erref**: ETX-021/010
- **Iraupena**: 0:00:54. **Hasi**: 00:04:55. **Bukatu**: 00:05:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:
Corpus Egunean prozesioa egiten zen, eta zizurrak eta hostoak botatzen ziren herri guztian. Orain ez da egiten. Arratsaldean ez zen musikarik egoten, baina mutilak akordeoiarekin ateratzen ziren.

54. Tabernak

- **Erref**: ETX-021/011
- **Iraupena**: 0:00:30. **Hasi**: 00:05:49. **Bukatu**: 00:06:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa

Laburpena:
Herrian bazeuden taberna batzuk, zortzi bat inguru. Kartetan eta kantari ibiltzen ziren.

55. Txakurrak jaten zituzten

- **Erref**: ETX-021/012
- **Iraupena**: 0:03:20. **Hasi**: 00:06:19. **Bukatu**: 00:09:39
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Txakurra zegoenean banketea izaten zen. Txakur asko jan dituzte. Patatekin prestatuta jaten zituzten. Katua ere asko jaten zen.

56. Erromeriak

- **Erref**: ETX-021/013
- **Iraupena**: 0:02:03. **Hasi**: 00:09:39. **Bukatu**: 00:11:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:
San Kiriko eta San Adrian izaten ziren ospatzen ziren erromeriak. San Kiriko goiko ermitan ospatzen zen. Gazta puskaren bat eta ogi koskor bat hartu eta kuadrillan joaten ziren. Geroago, haragia jaten hasi ziren. Herriak ardoa jartzen zuen.

57. Zurrakapotea

- **Erref**: ETX-021/014
- **Iraupena**: 0:01:28. **Hasi**: 00:11:42. **Bukatu**: 00:13:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Etxarriko ardoari koñaka botatzen diote zurrakapotea egiteko. Jendea txoratu egiten zen. Denetarik botatzen zioten fruta, azukrea, koñaka... Juerga onak egiten ziren Etxarrin.

58. Etxarriko festak

- **Erref**: ETX-021/015
- **Iraupena**: 0:01:44. **Hasi**: 00:13:10. **Bukatu**: 00:14:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Etxarriko festak urrian izaten ziren. Garai batean, abuztuko Ama Birjinaren egunean egiten ziren, baina lan handia egoten zen garai hartan, eta horregatik aldatu zituzten. Orain abuztuko lehenengo igandean izaten dira. Garai hartan, ahaideak etortzen ziren etxera festetarako, eta giro polita egoten zen.

59. Herriko banda

- **Erref**: ETX-021/016
- **Iraupena**: 0:00:50. **Hasi**: 00:14:54. **Bukatu**: 00:15:44
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:
Igandetan, musika egoten zen. Banda txiki bat zegoen Etxarrin, baina gero kendu egin zuten. Esteban ez da inoiz bandan egon.

60. Festetako bandak

- **Erref**: ETX-021/018
- **Iraupena**: 0:00:36. **Hasi**: 00:15:54. **Bukatu**: 00:16:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak

Laburpena:
Festetan udaletxeak kanpoko bandaren bat ekartzen zuen. Musika 12ak arte izaten zen, eta, goizean, diana egoten zen herrian zehar. Lehenago jendea "pasakallesean" ateratzen zen, baina gaur egun ez da inor ibiltzen.

61. Santu Guztien Eguna

- **Erref**: ETX-021/020
- **Iraupena**: 0:00:28. **Hasi**: 00:16:33. **Bukatu**: 00:17:01
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:
Santu Guztien Egunean kanposantura joaten ziren.

62. Misioak

- **Erref**: ETX-021/021
- **Iraupena**: 0:00:39. **Hasi**: 00:17:01. **Bukatu**: 00:17:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:
Misioak etortzen ziren. Apaizak bozgorailuekin ibiltzen ziren, baina jende gutxi joaten zen.

63. Auzolanak

- **Erref**: ETX-021/022
- **Iraupena**: 0:00:57. **Hasi**: 00:17:40. **Bukatu**: 00:18:37
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:
Lehen auzolan asko egiten ziren. Urtean lau auzolan egiten ziren. Lan ezberdinak egiten zituzten: basoko bazterrak itxi (ganadua ez sartzeko), bideak konpondu edo egin...

64. Elkarri asko laguntzen zioten

- **Erref**: ETX-021/024
- **Iraupena**: 0:00:31. **Hasi**: 00:18:48. **Bukatu**: 00:19:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:
Lehenago elkarri asko laguntzen zioten. Etxeren batean zer edo zer gertatzen bazen edo norbait gaixo bazegoen elkarri laguntzen zioten.

65. Suteak

- **Erref**: ETX-021/025
- **Iraupena**: 0:04:06. **Hasi**: 00:19:19. **Bukatu**: 00:23:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:
Arbizun sua egon zen batean Etxarriko jende asko joan zen laguntzera. Esteban ere han egon zen gau guztian. Etxarrin ere etxeren bat erre zen bera gaztea zenean. Mundu guztiak laguntzen zuen suteak zeudenean. Sua zegoenean ezkilak jotzen ziren jendea ohartzeko.

66. Harremana ondoko herriekin

- **Erref**: ETX-021/026
- **Iraupena**: 0:00:17. **Hasi**: 00:23:25. **Bukatu**: 00:23:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak

Laburpena:
Sekula ez dute pikerik eduki arbizuarrekin ezta gainontzeko herriekin.

67. Kotizazioa

- **Erref**: ETX-021/027
- **Iraupena**: 0:01:31. **Hasi**: 00:23:42. **Bukatu**: 00:25:13
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana

Laburpena:
Kanpotik jende asko etortzen zen eskean, eta orain ere. Orain jendeak pena ematen du, asko ez dira behar dena kotizatzera iristen, ez dagoelako lanik. Bere aitaren garaian jendeak ez zuen kotizatzen; aitak 15 duro eta amak 12 jasotzen zituen diputaziotik.

68. Bere emaztearen heriotza

- **Erref**: ETX-021/028
- **Iraupena**: 0:01:42. **Hasi**: 00:25:13. **Bukatu**: 00:26:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Bere andrearekin 40 urte egon zen. Gero, minbiziaz hil zen. Hilero meza bat ateratzen dio Estebanek.

69. Ezkontza

- **Erref**: ETX-021/029
- **Iraupena**: 0:00:47. **Hasi**: 00:26:55. **Bukatu**: 00:27:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:
Emaztea nola ezagutu zuen azaltzen du. Iruñean ezkondu ziren.

70. Estebanen lagunak

- **Erref**: ETX-021/030
- **Iraupena**: 0:02:11. **Hasi**: 00:27:42. **Bukatu**: 00:29:53
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia

Laburpena:
Bere hildako lagun batzuen inguruan hitz egiten du.

71. Haurren heriotzak

- **Erref**: ETX-021/031
- **Iraupena**: 0:00:48. **Hasi**: 00:29:53. **Bukatu**: 00:30:41
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak

Laburpena:
Garai hartan haur asko hiltzen ziren.

72. Bizitza aldaketa

- **Erref**: ETX-021/032
- **Iraupena**: 0:00:25. **Hasi**: 00:30:41. **Bukatu**: 00:31:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:
Ez zuten uste horrelako aldaketarik biziko zutenik bizitza osoan zehar. Gaztea zenetik abantaila asko daude orain.

73. Larruak

- **Erref**: ETX-021/033
- **Iraupena**: 0:00:33. **Hasi**: 00:31:06. **Bukatu**: 00:31:39
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:
Basoan lanean ibiltzen zirenean larrua jartzen zuten bizkarrean.

74. Estebanek egindako tresnak

- **Erref**: ETX-021/034
- **Iraupena**: 0:02:14. **Hasi**: 00:31:39. **Bukatu**: 00:33:53
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Artisauak
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:
Estebanek ezpelarekin egindako tresnak erakusten ditu. Bere ezagun batzuk Asturiasera eta Malagara eraman dituzte tresna batzuk.

75. Argazkia II

- **Erref**: ETX-021/035
- **Iraupena**: 0:00:48. **Hasi**: 00:33:53. **Bukatu**: 00:34:41
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen

Laburpena:
Udaletxean lanean zeudenean bota zuten arbola baten argazkia erakusten du. Sei lagunen artean bota zuten.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-10-29

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com